

אויצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

להמתיק את החיים

כשם שתבשיל ללא מלח, אין בו טעם. כך העולם, זקוק למלח, ובלעדיו הוא תפל ומר. וליתר דיוק: העולם הזה מר כל כך, עד שללא מלח רוחני, לא ניתן לסבול את מרירותו... וכביטוי של הוזהר הקדוש: "אלמלא מלחא לא יכיל עלמא למסביל את מרירותא" = "אלמלא המלח, לא היה העולם יכול לסבול את המרירות" (וזהר וחי' רמא ע"ב).

מהו 'מלח העולם'? מהו הדבר שיש בכוחו להמתיק את מרירות העולם הזה, ולהפוך את החיים למתוקים ומלאי טעם?

בפרשת השבוע אנו מוצאים את התשובה: "ברית מלח עולם הוא". כשהפירוש הפנימי של הפסוק הוא: ה'ברית, היא 'מלח העולם', היא זו שממתיקה את המרירות הנוראית של העולם הזה!

"כי דע, שהעולם הזה מלא מרירות בלי שיעור בחינת 'מרירותא דעלמא', שאי אפשר לסבלו ולהתקיים מגודל המרירות, כמו שכתוב בוזהר הקדוש 'אלמלא מלחא לא הוי עלמא יכול למסביל מרירותא'.

ואלמלא כח הצדיקים הגדולים שהם שומרי הברית באמת, שהם נקראים 'ברית מלח עולם', לא היה העולם יכול להתקיים כלל מעוצם המרירות. על כן, כל אחד לפי מה שזוכה להתקרב לצדיקי אמת, כן ממתיק מעצמו המרירות.

"אבל מי שרחוק מצדיקים, ובעצמו הוא רחוק מתיוקן הברית כאשר יודע בנפשו, מכל שכן וכל שכן כשהם ושלוה הוא חולק ומתנגד גם כן על הצדיק ואנשיו – מתגבר עליו ביותר ויותר 'מרירותא דעלמא' שהוא טרדות ודאגות הממון, עד שמכלה ימי חייו, רחמנא ליצלן" (ליקוטי עצות, ממון ופרנסה, טו).

"הַיִצְאֵל תִּפְּלֵי מִקְּלַח" (איוב ו, ו) – תמה איוב בפני חבריו – "וכי יכולים לאכול את העולם הזה, כשהוא תפל מבלי מלח?". וכי יש אפשרות ליהנות מהעולם הזה, כשאין לו לאדם את ה'ברית מלח עולם'?

אכן כך; העולם הזה – ללא קדושת הברית, וללא קשר לצדיק האמת – מר ותפל, עד שאי אפשר לאכול...

על כך יעידו לא רק המאזוכים מחייהם, אלא גם המצליחים והעשירים... כי "אפילו העשירים הגדולים, ואפילו השרים, אין להם שום 'עולם הזה' כלל, כי כל ימיהם כעס ומכאובות, וכולם מלאים טרדות ודאגות ועצבות ויגון ואנחה תמיד, וכל אחד יש לו ייסורים מיוחדים, ואין גם אחד מכל הגבירים והשרים, שיהיה לו הכל כסדר כרצונו תמיד, וכולם כאחד

מלאים ייסורים ודאגות תמיד, וזה ברור וידוע לכל מי שבקי קצת בהם ובדרכיהם" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, קיש).

הדבר היחיד שממתיק את המרירות, הוא: הקשר לצדיק האמת, צדיק יסוד עולם! הוא זה שבתורתו, מעשיותו, שיחותיו, עצותיו והדרכותיו – ממתיק לנו את המרירות, ונותן לנו את הכח לעבור את העולם הזה בשלום.

כך שמי שרוצה לטעום את מתוקות החיים, ייטיב לעשות, אם יהיה "דולה ומשקה מתורת רבנו ז"ל ותלמידו הקדוש בכל יום כמה שעות בהתמדה גדולה כי הם חיינו ממש. ותאמין לי ידידי בני, שאין אני יודע איך יכולין להיות בלא הם, אפילו יום אחד, בהצרות והמרירות אשר עוברין עלינו בזה העולם המר והנמהר אשר כמעט אין רגע בלא פגע חס ושלום" (נתיב צדיק, מכתב טו).

"מה אומר לך אחי" – מספר רבי נתן ב"ר יהודה מטבריה, במכתבו לאנ"ש בצפת – "אני לומד עתה בליקוטי הלכות. היה בדעתי כמה פעמים לרוץ בשווקים וברחובות, ולצעוק בקול גדול 'הנהיה כדבר הזה!?'

היש בעולם צדיק כזה, שהיה לו תלמיד כזה, אשר יכול לפטור כל העולם מן הדין, אם יטו אזניהם לדבריו הקדושים בתמימות ובפשיטות! אך מה אנו יכולין לעשות שנעלה מהעולם אור גדול כזה. אבל אנו, שזיכה השם יתברך אותנו באור טוב כזה, ואנו מאמינים בני מאמינים, על כן אנו צריכין להטות שכמינו למס עובד, להגות בהם כמעט יומם ולילה" (שם)

המלח יש בו כמה תכונות: הוא גם ממתיק מרירות התבשילים, הוא גם שואב את הדם מהבשר, והוא גם גורם לצימאון.

וכך גם, ה'ברית מלח עולם', הצדיק האמת: הוא גם ממתיק את מרירות החיים. הוא גם שואב מתוך האדם את הדם העכור של התאוות רעות והעצבות (ליקוטי מוהר"ן, ד). והוא גם מחדיר באדם צימאון קדוש; געגועים וכיסופים להשם יתברך.

"ובשביל זה בעצמו נקרא הצדיק, בשם 'ברית מלח', על שם הכיסופין קדושה. כי כיסופין קדושה זה בחינת 'מלח' שגורם צימאון, בחינת צימאון הנפש, בחינת 'צמאה נפשי אלאלקים'... כי הצדיק בחינת 'ברית מלח', מפליט כל הדמים רעים שהם הכיסופין רעים, וזוכין לכיסופין קדושה, צימאון הנפש להשם יתברך" (ליקוטי הלכות, דס"א, ז).

אמור מעתה: כל המתחדש בהתמדת ספרי רבינו הקדוש, יזכה לצימאון קדוש, שישאב ממנו את הדם העכור הצמא לתאוות העולם הזה, וימתיק את חייו במתיקות נפלאה...

מה נשמע?

להעמיק העיון בתורות רבינו

תורתו של רבינו הקדוש המפכה מים חיים כמעין המתגבר, הבהירה כטוהר השמים מריש ועד סוף כל דרגין מלוקטת ומאירה כספרים בספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן'. בלימוד ספר זה, ראוי לצלול למעמקי אוצרותיו ולדלות מעמקי עמקים עצות והדרכות לעובדא ולמעשה, כרצון רבינו הקדוש שציוה לקבוע סדר לימוד בספרו על דרך העיון. כמובא בחיי מוהר"ן (שמו) "ואמר שטוב לקבוע לעצמו שני שיעורים ללמוד ספריו הקדושים, שיעור אחד פשוט ללמוד במהירות הרבה מאד כדי שיהיה שגור בעל פה, ושיעור אחד ללמוד בעיון גדול. כי יש עמקות גדול ונפלא בספריו".

הנה כי כן מה טוב ונעים שזכינו בימים אלו עם סיום חלק הראשון בספר ליקוטי מוהר"ן במסגרת העמוד היומי לברך על המוגמר, להוסיף למערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' את כל שיעורי העיון הבהירים בליקוטי מוהר"ן חלק א' שנאמרו במשך 15 שנים ע"י הרה"ח ר' שמואל משה קרמר שליט"א, בעיון ובעומק הפשט. ועוד היד נטויה לגלות הסגולה לעם סגולה למען יוכלו לצלול במי הנחל ולמשות מהמים חיים עצות עמוקות אמונת אובן.

לשמיעת השיעורים חייגו: 02-99-50000, ולאחר בחירת שפת האדיש הקישו: 1-2-1-3 ובחרו את השיעור הרצוי.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	כג	ה.	קנו	לז לה	י
א	כד	ה:	קנו	לט מ	יא
ב	כה	ו.	קנט	מא מב	יב
ג	כו	ו:	קנט	מג מד	יג
ד	כז	ז.	קס	מה מו	יד
ה	כח	ז:	קסא	מז מח	טו
ו	כט	ח.	קסב	מט נ	טז

אוצרות ברסלב

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"
 ת.ד. 50617 בית שמש
 02-9926066 :פקס 02-9993338 :טל
 במשרד: 02-9993338 :פקס 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000
 בארה"ב 1-718-8552121
 באנגליה 044-203-6085819
 מוקד הישועות 1800-81-81-81

052-7649775 הפנחה למנויים ובתי כנסת
 הנוצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
 braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
 מפקד: נחמא. א. ברזעסקי

המקום הרוחני שלך!

לבנות את עצמו ביותר עד שיוכל ליפול על ידי זה חס ושלום, הוא בוודאי איסור חמור, כי הוא איסור שפיות דמים שאסור גם בעצמו, כמו שכתוב 'שופך דם האדם' ואך את דמכם לנפשותיכם, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה ומובא בפירוש רש"י 'לרבות השופך דם עצמו'. כי צריכין לדון את עצמו לכף זכות, כי מי יודע את מקומו. והעיקר שלא יתייאש את עצמו מן הצעקה לעולם" (ליקוטי הלכות, ערלה ד, טז).

בעוד מעט יותר מ-3 חודשים, נסתופף כולנו בעזרת ה', בצילו של רבינו הקדוש באומן, בימי ראש השנה.

ראש השנה הוא היום, שבו דנים את האדם לפי מקומו הרוחני. ולכן אין טוב מלהיות באותו יום על ציונו של רבינו הקדוש. "כי במקום מנוחת הצדיקים שם כלולים כל המקומות של כל אחד ואחד, כי במקום מנוחתו שם נמשך קדושת הכסא כבוד שהוא נחלתם, כמו שכתוב וזכא כבוד ינחילם". ועל כן שם הוא בחינת מקומו של עולם ויכול כל אחד למצוא שם את מקומו ולשוב לה' יתברך" (שם, ח).

שם אצל רבינו, הוא המקום בו יכול האדם למצוא את מקומו הרוחני, ולהתחיל את השנה החדשה מהמקום הנכון ביותר עבורו...

"ושיקול זה אינו לפי מנין הזכויות והעונות, אלא לפי גודלם. יש זכות שהיא כנגד כמה עונות, שנאמר 'ען נמצא בו דבר טוב'. ויש עון שהוא כנגד כמה זכויות, שנאמר 'וחוטא אחד יאבד טובה הרבה'. ואין שוקלין אלא בדעתו של א-ל דעות, והוא היודע היאך עורכין הזכויות כנגד העונות" (הלכות תשובה, פרק ג, הלכה ב).

לא רק את חברינו אסור לנו לדון עד שנגיע למקומם, אלא גם את עצמנו, אין אנו יכולים לדון ולשפוט עד שנגיע למקומנו...

וכדבריו המופלאים של מוהרנ"ת:

"צריכין לדון גם את עצמו לכף זכות, אף על פי שהוא יודע מכאובי נפשו וריווי פשעיו כי עצמו מספר וכו' רחמנא ליצלן, אף על פי כן צריך לקיים גם בעצמו 'אל תדין עד שתגיע למקומך', כמו שצריכין לקיים בחברו 'אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו'. כי בודאי גם מקום עצמו אינו יודע, כי בודאי אינו יודע מאיזה מקום נמשך, וכל מה שעברו עליו בכל הגלגולים, ומאיזה מקום נמשכן עליו היצירן רעים והמחשבות רעות שלו וכו' וכו'.

"על כן, אסור לייאש את עצמו לעולם, כאשר הזהירו אדוננו מורנו ורבינו זכרונם לברכה כמה פעמים בלי שיעור, כי צריכין לקיים גם בעצמו 'אל תהי בו לכל אדם', שלא לעבור על איסור שפיות דמים חס ושלום על כן גם

"רק הוא יתברך לבדו ראוי לשפוט את האדם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות פרק ב): 'אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו' ומי הוא שיוכל לידע ולהגיע למקום חברו, כי אם השם יתברך, שהוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו, וכל אחד ואחד יש לו מקום אצלו יתברך, ועל כן הוא לבדו יתברך יכול לדון את האדם, כי הוא יתברך בעל הרחמים, ובודאי הוא מקיים בנו: 'הוי דן את כל האדם לכף זכות' "

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, א)

"אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו" – מזהיר אותנו הלל במסכת אבות – "אם ראתי חברך שבא לידי ניסיון ונכשל, אל תדינהו לחובה, עד שתגיע לידי ניסיון כמוותו ותניצל" (הרע"ב ברטנורא). שכן, כל אחד עם 'המקום' הרוחני שלו; שורש נשמתו, מקום לידתו, מעשיו ומידותיו. כך שכל זמן שלא הגענו למקומו של חברנו, אין אנו יכולים לדון אותו על מעשיו.

רק הקדוש ברוך הוא שהוא 'מקומו של עולם', ויודע מהו מקומו הרוחני של כל אחד ואחד – רק הוא יודע לדון את האדם. עד כדי כך, שאפילו על מה שנאמר בחז"ל על אחד ש"עוונותיו מרובים מזכותיו", כתב הרמב"ם:

נעקבות הדורות בחסידות

דורות

רבי יום-טוב זלוטניק

איש ידוע חולי היה, אך חרף מחלתו, אירגן בעת מלחמת העולם השנייה אמירת תהילים בציבור פעמיים בשבוע, וכאשר התקרב הצורך הנאצי 'ימ"ש' לשערי ארץ הקודש, באל עלמיין, היה זה מחזה נורא הוד כאשר יצא ר' יום-טוב לרחוב, עטור בטלית ותפילין, בראש שיירת תינוקות של בית רבן, כשהוא תוקע בשופר וזועק מקרב לבו לישועת ישראל.

בכ"ו סיון תש"ג, כשדם רבבות מישראל נשפך בארצות אירופה, נלקח רבי יום-טוב בחטף, והוא בן שלושים וארבע בלבד. כששכב על ערש דווי, שר "עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון" ויצאה נשמתו במילים: "דער רבי, דער רבי (הרבי, הרבי) - - -"

לעתים היה מזמין לשבת את החסיד הישיש רבי אברהם שטרנהארץ, ובסעודה שלישית היה בית-המדרש מלא מפנה אל פה מבני השכונה ומחוצה לה"

כבר לאחר נישואיו, לא רצה ר' יום-טוב ליהנות מכתרה של תורה, ופתח חנות יין. גם בעת מכירת היין – העיד ר' משה פרידמן – לא פסק פומיה מגירסא, כשרק מצא רגע פנוי, כבר היה רכון על הספר, או ממלמל בפיו, "אף עם העובד בחנות" – סיפר בנו – "היה לו שיעור תורה". "היה לו מנין שלם של בעלי תשובה – סיפר אחיינו ר' יודל רבינוביץ – "היו אלו אנשים חילוניים שבאו לקנות יין, אך הוא דיבר עמם רק דברים שבקדושה, אט אט נמשכו אליו, עד שקבע עמם שיעור בגמרא"

מסכת מיוחדת בפני עצמה היא כיצד בנה במסירות-נפש את בית-המדרש דחסידי ברסלב ב'שערי חסד'. כשראתה זוגתו שהוא משתדל להימנות חבר בוועד שכונת שערי חסד, שאלה אותו מדוע הוא מתאמץ להיות שם חבר, ענה: "כדי להיות בפנים ולקדם כל התנגדות לבניית בית כנסת לאנ"ש". סיעו בעדו במלאכת הקודש: ר' שמואל הילמן, ר' שלמה גבריאל מרגלית, ר' משה רוזנטל, ור' יהושע-העשיל פרנקל. בעת ההיא, כששלטו הבריטים בארץ, היה כמעט בלתי אפשרי להשיג רישיון בניה, אך ר' יום-טוב הגה רעיון נועז: לבנות את בית הכנסת בלילה. בעזרת בני הנעורים הריץ עגלות עפר, סחב לבנים, וכך בעמל כפיים, עמל ובנה בית-מדרש על שם רבינו הקדוש.

מיקורי ירושלים של מעלה היה, בשיבת 'עץ חיים' שבה למד, נודע בין הלמדנים המופלגים. בשלהי שנות התר"צ זכה להתקרב לאורו של רבינו לאהר שראה את רבי משה רוזנטל, אברך ליטאי שהתקרב בעת ההיא לברסלב, מתפלל שחרית בהתלהבות ובדביקות עצומה.

רבי יום-טוב, שהיה אף הוא מן החוג הליטאי, והיה מבקש אלוקים, התקרב בעקבות כך לברסלב. הוא נרדף על ידי משפחתו ומכרו על התקרבותו, אך דבק עוז ברבינו ובדרכו הטהורה. מפעם לפעם היה הולך לבית מדרשו שבעיר העתיקה, יושב עם רבי שלמה וקסלר, רבי שמואל הורביץ, רבי שמואל שפירא שאף הוא התקרב לברסלב בעת ההיא, עם רבי הירש לייב ליפל שהגיע בשנים ההן מאומן לארץ הקודש, ושותה בצמא את דבריהם.

מיום שטעם מן האור כי טוב, השתוקק להטעימו גם לאחרים. סיפר ר' העשל פרנקל: "פעם בשבוע, בליל ישיש, היה לוקח אותנו לשדות, באזור נוה-שאנן, להתבודדות. הוא בער כאש ממש בעבודת השם".

אשו של רבינו הקדוש ליהטה סביבותיו, עד שרבים מבני שכונת 'שערי חסד' התקרבו על ידו, ביניהם ר' משה פרידמן, שסיפר: "כל הבחורים נהו אחריו, בהשפעת דיבוריו למדו בהתמדה, התפללו בחשק וערכו ריקודים נלהבים. הוא היה מביא את החסיד המובהק רבי הירש לייב לדבר בפני הבחורים. ואילו מלוה מלכה' היה עורך עמנו רבי יום-טוב, את החיות שהיתה שם אי אפשר לתאר!

נקודה

לפעמים לא מקיימים מצווה כלל כי רוצים להדר בה יותר מידי

(מוהרנ"ת זיע"א, שיח שרפי קודש, ב תקעא)

מדוע הופסקו השידוכים?

לפניו: "כחסידי ברסלב ועובד השם, אנא! חשוב נא כיצד אוכל לגרום לכך שהסייעתא דשמיא תחזור אלינו... מה אני יכול לעשות מבחינה רוחנית בכדי שהשידוכים יתחילו להתקדם?!"

אמנם כחסידי ברסלב לא היה לו ספק מה צריך לענות על שאלה כבדת-משקל כזו, שכן הוא הבין שכאשר חבר אביו לשדכן השני הרגישו שניהם שכל השוק והכח נתון בלעדית בידיהם, והרגשה זו של כוחי ועוצם ידי היא בעוכרם. הוא הסביר לאביו היקר כי לפעמים כאשר האדם מתחיל לחשוב כי הוא עצמו יכול לעשות משהו, בדיוק אז מראה לו השם יתברך כי הוא אינו יכול לעשות כלום, רק השם יתברך יכול לעשות דברים בעולם! וכל שכן שידוכים שהמפתח נמצא בידי הקדוש ברוך הוא כמוכא בדברי חז"ל.

העצה לכך היא 'התבודדות'! – הסביר הבן לאביו – פשוט מאוד, לפני כל הצעת שידוך או כל פעולה בנושא זה, כדאי להקדיש תפילה קצרה מעומק הלב לפני הבורא יתברך שישלח את ברכתו למען הצלחת הענין, זאת בנוסף להחלטה אישית חד-משמעית, כי רק השם יתברך יכול ולא אני בכוחי ועוצם ידי... כך גם לאחר כל התקדמות חיובית לנצל את ההזדמנות ולהודות להשם יתברך על החסד ולבקש על להבא.

עברו ימים ספורים מאותה שיחת-נפש, ורבי זבולון מתקשר לבנו מרוגש כולו: "כבר עכשיו הצלחנו להביא שידוך לידי גמר... ההתבודדות וההודאה להשם יתברך מראים תוצאות באופן מידי..."

מיותר לציין כי תוך תקופה קצרה עלו עסקי השידוכים שוב על דרך המלך, כשהפעם השדכנים השותפים מתבודדים לפני השם יתברך לפני כל פעולה ופעולה, ורואים בעיניהם כיצד הכל-בכל-מכל פועל אך ורק השם יתברך בעצמו, וכי אין עוד מלבדו!

הולדתו ומידי פעם היה מגיע לביקור אצל הוריו המסורים. באחד הביקורים הללו פנה רבי זבולון אל בנו וביקש ממנו להכנס איתו לחדר צדדי, שכן ברצונו ללבן איתו בעיה רצינית שהתגלגלה לפתחו, בעיה שפתרונה חייב להיות רוחני, שכן פתרון גשמי אינו נראה באופק - - -

התברר כי זה כבר כמה שנים ששדכן נוסף פועל בעיירה זו, אמנם לא בקנה-מידה מכובד כמו רבי זבולון, אבל בהחלט שהשידוכים שהוא ביצע היו ראויים להערכה, בכמות ואיכות שבדרך כלל היא נחלת חלקם של שדכנים מנוסים בלבד. לאחרונה החליט רבי זבולון לחבור אל אותו שדכן, לאחר שראה כי הוא עובד באותם שיטות וב"אותו ראש". השניים סיכמו לעבוד כתף בכתף, כשהם מקווים שהמידע הרב המצוי בידי כל אחד מהם – יביא לתוצאות מבורכות ויגיעו גם לכל השידוכים ה"בעייתיים" והמורכבים, הדורשים בדרך כלל עבודת צוות בלתי פוסקת.

אך למרבה הפלא והפליאה, כששלשה חודשים עברו מאז ההסכם ביניהם, ושני השדכנים המהוללים גם יחד לא הצליחו להוציא אל הפועל אפילו לא שידוך אחד לרפואה!!! כל שידוך שהתחילו להריץ נתקל עד מהרה למבוי סתום, ניכר היה בעליל כי משהו שמיימי מונע בעדם.

כאן פנה רבי זבולון אל בנו וכשקולו נשבר התחנן

רבי זבולון השדכן, (שם בדוי לדמות אמיתית) שם דבר הוא בעיירת מגוריו אי שם בארצות הברית, כל תושבי הסביבה יודעים זה עשרות שנים כי השידוכים המרעישים ביותר, כאלו שהצריכו גישורים ותיווכים עד אין קץ – כל אלה פרי עבודתו של רבי זבולון מיודענו. זאת לבד ה'סטנדרט' הרגיל של מספר שידוכים במתכונת שבועית שיצאו מידי, או ליתר דיוק: מפיו ואזנו הדבוקים ברוב שעות היממה לאפרכסת הטלפון וקושרים קצוות זה לזה. כך התנהלו השידוכים במשך שנים רבות, מטבע הדברים היו עליות ומורדות, אולם באופן כללי הוא שמר על הממוצע החדושי הנכבד למדי.

אין זה סוד כי בריכוזים החרדיים בארצות הברית מתחולל מהפך של ממש בשנים האחרונות, בכל הקשור לחסידות ברסלב והיחס אליה; מבקשי ה' רבים התקרבו בכל לבם ונפשם לדרך רבינו הקדוש, כאשר ההתלהבות סוחפת אחריה קהלים רבים שכמעט לא שמעו על חסידות ברסלב עד כה. אחד מאברכי-משי אלו שהתקרבו לברסלב הוא בנו של רבי זבולון השדכן. אם בתחילת דרכו לא הבינו הוריו על מה ולמה דבקה נפש בנם בחסידות זו, הרי שבמשך הזמן, כאשר ראו את השינוי המבורך, כיצד כל חייו עלו במדרגה אחר מדרגה – הבינו לנפשו והניחו לו.

האברך החסיד התגורר בעיר מרוחקת מעיירת

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

כמה ילדים היו למוהרנ"ת?

תשובת הר"ר זלמן שמואל נפתליס:

ידוע הסיפור שבתחילת התקרבותו של מוהרנ"ת לרבינו ז"ל נתן לרבינו שולחן עם ששה כסאות, לפדיון עבור ברכת הבנים, ורבינו ברכו בזרע של קיימא, (יש לציין שהיה יותר מעשר שנים מאז נשואיו של מוהרנ"ת). כשראה ר' נתן בסוף ימיו שזכה לחמשה בנים ובת, אמר, אילו הייתי יודע שברכת הבנים תלויה במס' הכסאות שנתתי לפדיון, הייתי מביא לרבינו שנים עשר כסאות.

ר' שבנא, בכור בניו של מוהרנ"ת, זכה בילדותו לקבל פני רבינו ז"ל בשנת תקפ"א. הדפיס את תיקון הכללי דפוס ראשון, כמו כן היה מסייע לאביו במלאכת הדפסת ספרי רבינו ז"ל, (יש לציין שנכדו הינו ר' אברהם שטרנהרץ ז"ל).

ר' יצחק, היה תלמידו המובהק של אביו, ואילו כתב מוהרנ"ת את רוב המכתבים המודפסים בעלים לתרופה, ניהל את בית הדואר בטולטשין והיה תומך בכל מאוודו במוהרנ"ת. בסוף ימיו עלה לארץ ישראל ונטמן סמוך לצינן הקדוש של בעל הבית יוסף בעיה"ק צפת.

ר' דוד צבי, היה תלמיד חכם ולמדן גדול, אך היה בעל יסורים גדול והיה חולה מאוד בנו יחידו נפטר על פניו ולאחר מכן נפטרה זוגתו.

ר' נחמן, היה עובד ה' גדול. מוזכר כמה פעמים במכתבי מוהרנ"ת.

ר' יוסף יונה, בנו הקטן של מוהרנ"ת. היה שרוי תמיד בדיקות עצומה ועוסק בעבודת השם.

ר' מאיר, נפטר על פניו של מוהרנ"ת בהיותו פחות מבן ארבע שנים.

בתו חנה צירל, בעלה ר' ברוך ב"ר שלמה, היה ידוע כתלמיד חכם ולמדן מופלג, ובתו נשאה לדודה ר' יוסף יונה הנ"ל.

לחידודא

חידה מס' 185

על איזה יום, ובאיזה שנה אמר רבינו שעבודתו היתה לתקן פגם קורח?

הפתרון לחידה מספר 184

מהי התורה הראשונה שר' נתן שמע מרבינו?

- תורה מ"ד

(פרפראות לחכמה על תורה מ"ד)

עצבות בשביל שמחה

"מה הווה לאדם בכל עמלו תחת השמש? כי כל ימיו כעס ומכאובים" (קהלת ג) כך מסכם שלמה המלך ימיו ועמלו של האדם בעולם הזה, אבל כשעוסקים בעולם הזה בעבודת השי"ת מחברים אותו אל השמחה, ודווקא עבודתנו בעולם הגשמי היא זו שמביאה שמחה לפנינו יתברך וכמו שכתוב "הלוך ילך ובכה נושא משך הזרע בא יבא ברנה נושא אלומותיו" (תהלים קפו) שדווקא העבודה שבוזמן הגלות והצער "הלוך ילך ובכה" היא הזריעה שמצמיחה את השמחה, השמחה ש"בא יבא ברנה נושא אלומותיו".

זה היה תפקידם של הלויים במשכן, להתחבר ולסייע לכהנים שהם שמחה וחסד, שכן אהרן זכה לכהונה בשכר "וראך ושמוח בלבבו" (רש"י שמות ה) כפי שגם הדריכה אותו המשנה באבות הוי מלתמידיו של אהרן... אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, והלויים הם בבחינת דין, שהרי נבחרו לעבודת המשכן רק מפני שעשו דין בעובדי העגל כמו שכתוב "שימו איש הרבו על ירכו" (שמות לב) וכשהלויים נכנעים ומסייעים לכהנים אזי אדרבא הדין והעצבות נהפכים לשמחה.

אבל קורח שהיה מחשובי הלויים לא רצה להיות כפוף לאהרן הכהן, התגברו הדינים, המחלוקת והעצבות עד שלבסוף הוא שקע עמוק באדמה, כי כל זכות הקיום לדין ולעצבות היא רק במידה שהם נכנעים אל השמחה והחסד.

(עפ"י ליקוטי הלכות, פריה ורביה ג)

קריאת שמע שעל המיטה

הרב בנימין זאב קנפלמבר

מרון הבית יוסף מתחיל את השו"ע בסעיף הראשון: "יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו שיהא הוא מעורר השחר" והכוונה בזה כי כשהוא קם לפני עלות השחר הרי זה כאילו שהוא מעיר את השחר לבואו. ובגמרא (ברכות ט:) מסופר על אחד האמוראים כי יום אחד התפלל בבוקר השכם "ולא פסק חיוך מפיו כל היום".

יש להבין מה הצורך בכך? זאת ועוד, איך אפשר לחייב את האדם לקום בבוקר להתעורר מתוך שינתו והרי הוא ישן עתה?

אלא התירוץ הוא שם בשו"ע בהמשך באותו סעיף כותב הרמ"א: "גם בשכבו על משכבו ידע לפני מי הוא שוכב" וכאשר האדם יעשה כן אזי מעצמו יתעורר לעבודת בוראו. וכך אמר דוד המלך בתהלים "אם זכרתך על יצועי באשמורות אהגה כן", אם כאשר אלך לישון אוכור אותך ה' על מיטתי, וזאת ע"י שהולכים לישון מתוך לימוד ועסק בתורה הקדושה אפילו הספרים הקלים להבנה כמדרשים אגדות וכדומה, או עיון בספרי מוסר - אזי מעצמי אתעורר באשמורת הבוקר להגות בתורתך ובמצוותך. וכאשר ידועה האמרה החסידית "כפי שהולכים לישון - כך קמים מהשינה".

כיצד זוכים לכך? ע"י קריאת שמע שעל המיטה בכוונה ובהתעוררות כראוי.

קריאת שמע לפני השינה הינו עת רצון גדול, והחכם עיניו בראשו לא להחמיץ את הזמן הגדול הזה כי אם לנצל אותו עד תום, ואפילו שכוחותיו כבר עלו עמו וגופו משווע לשינה, בכל זאת הוא מתגבר וקורא קריאת שמע בכוונה, ואומר את פרקי ופסוקי השמירה הנהוג לומר לאחר מכן בהתעוררות כראוי אזי מעצמו יתעורר בבוקר ויעורר את השחר.

בוה יש לפרש הפסוק "עורה כבודי עורה הנבל וכינור אעירה שחר". וכבודי הוא הנשמה השוכן כבוד בגוף האדם - כאשר האדם רוצה לעורר את הנשמה; להתעלות מהגוף המושך כל העת לגשמיות וחומריות, לגלות את האיני האמיתי, כיצד עושים זאת 'אעירה שחר' - ע"י שמתעורר בבוקר לעבודת הבורא.

כאשר האדם קם בבוקר בחיות ובהתלהבות דקדושה מלא מרץ ונכונות לעבודת ה' ותורתו שוב אין צורך לעורר אותו במשך היום, שכן לבו מעצמו בוער לה. ואם כל היום התנהג כרצון ה', אזי כאשר מגיע עת השינה, מעצמו כבר ינצל את העת רצון, ויקרא קריאת שמע שעל המיטה כראוי, ועי"ז השינה תהיה כנכון וכמו שאמרו במדרש על מי שאינו ישן בלי לקרות קריאת שמע הרי הוא כאילו ישן בחיקו של הקב"ה. וכמוכן כי מעצמו יתעורר בבוקר לעבודת בוראו וכל המשך היום יתנהג כמו שצריך וכאמור.

(מעובד מתוך שיחתו של הרב בנימין זאב קנפלמבר שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של איצרות ברסלב 02-9950000. עברית, 1, שיהות ומאמרים, 4, 5, 8)

02-5410100 דרך צדיקים
www.zadikintours.com

מגוון קבוצות הקיץ

ההרשמה בעיצומה!

נסיעות לאומן ולכל היעדים בעולם
שירותים > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס
טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444
באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה, לרווח פרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

קמלוג למערכת השמע - שיחות ומאמרים

עברית			אידיש		
21351 הרב יוסף לוי שליט"א	21332 הרב מיכאל גול שליט"א	21311 הרב לוי יצחק בנדר ז"ל	113932 הרב אלכסנדר פראנק שליט"א	113915 הרב משה בינשטוק שליט"א	11311 הרב לוי יצחק בנדר ז"ל
21352 הרב נתן ליברמנט שליט"א	21333 הרב עופר גיסינ שליט"א	21312 הרב לוי יצחק בנדר ז"ל	113933 הרב מרדכי פונק שליט"א	113916 הרב צבי יהודה ברוין שליט"א	11312 הרב שמואל אורביץ ז"ל
21353 הרב מאיר מימוני שליט"א	21334 הרב אברהם צבי גלינסקי שליט"א	21313 הרב עוזיהו אלכורת שליט"א	113934 הרב צבי צוקר שליט"א	113917 הרב אליהו גודלובסקי שליט"א	11313 הרב גדליהו אהרן קעניג ז"ל
21354 הרב מרדכי פונק שליט"א	21335 הרב ארז דרוון שליט"א	21314 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א	113941 הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א	113918 הרב שלמה אהרן גוטליב שליט"א	11314 הרב נתן צבי קעניג ז"ל
21355 הרב צבי צוקר שליט"א	21336 הרב אברהם ויצהנדלר ז"ל	21315 הרב שלום ארוש שליט"א	113942 הרב אליהו קירשבוים שליט"א	113919 הרב אברהם צבי גלינסקי שליט"א	11315 הרב צבי אריה חזונפלד ז"ל
21356 הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א	21341 הרב בנימין זאב חשין ז"ל	21316 הרב עופר ארז שליט"א	113943 הרב אליעזר מרדכי קעניג שליט"א	113921 הרב אברהם ויצהנדלר ז"ל	11316 הרב צבי מאיר שכטר שליט"א
21357 הרב משה קרמר שליט"א	21342 הרב אליעזר חשין שליט"א	21317 הרב פנחס בונקר שליט"א	113944 הרב בנימין קנפלמבר שליט"א	113922 הרב שלמה הנדלר שליט"א	11317 הרב משה קרמר שליט"א
21358 הרב בנימין קנפלמבר שליט"א	21343 הרב יעקב חיון שליט"א	21318 הרב נחמן בורשטיין ז"ל	113945 הרב מאיר קרליבך שליט"א	113923 הרב אליעזר חשין שליט"א	11318 הרב נתן ליברמנט שליט"א
21359 הרב חיים מנחם קרמר שליט"א	21344 הרב יוסף חשין שליט"א	21319 הרב משה בינשטוק שליט"א	113946 הרב ראובן שיף שליט"א	113924 הרב יום טוב חשין שליט"א	11319 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א
21361 הרב ישראל שלמה שליט"א	21345 הרב שמעון טייכר שליט"א	21320 הרב יצחק ברושנסון שליט"א	113947 הרב נתן שפירא שליט"א	113925 הרב יואל יואף שליט"א	113912 הרב יצחק אנשין שליט"א
21362 הרב מאיר שלמה שליט"א	21346 הרב יצחק טיינגיל שליט"א	21321 הרב אליעזר ברלנד שליט"א	113926 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א	113926 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א	113913 הרב משה גדליה אנשין שליט"א
21363 הרב נתן שפירא שליט"א	21347 הרב אהרן ישכיל שליט"א	21322 הרב ישראל מאיר ברנר שליט"א	113927 הרב יואל משי זאב שליט"א	113931 הרב יואל משי זאב שליט"א	113914 הרב נתן יוסף בורשטיין שליט"א
21364 הרב שמשון שוורץ שליט"א	21348 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א	21331 הרב אליהו גודלובסקי שליט"א			

אומן ב-199\$ בלבד

החלה להרשמה לשנה השנה

תארוז מחודות

רוח מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80

אירופנים